

OPISYAL NA TITULO AT BUOD

INIHANDA NG PANGKALAHATANG ABUGADO

15

Makikita ang teksto ng panukalang ito sa website ng Kalihim ng Estado sa voterguide.sos.ca.gov.

- Pararamihin ang mga pinagmumulan ng pagpopondo para sa mga pampublikong paaralang K-12, kolehiyo ng komunidad, at mga lokal na gobyerno sa pamamagitan ng pag-aatas na buwisan ang mga pangkomersyo at industriyal na tunay na ari-arian batay sa kasalukuyang halaga sa merkado, sa halip na sa halaga ng pagbili.
- Magbibigay ng mga iksemsyon mula sa mga pagbabago sa pagbubuwis: mga residensyal na ari-arian; lupang pang-agrikultura; at mga may-ari ng mga pangkomersyo at industriyal na ari-arian na may pinagsamang halagang \$3 milyon o mas mababa pa.
- Ang anumang karagdagang pagpopondo sa edukasyon ay idadagdag sa mga kasalukuyang garantiya sa pagpopondo sa paaralan.
- Magbibigay ng iksemsyon sa maliliit na negosyo mula sa buwis sa personal na ari-arian; para sa ibang mga negosyo, magkakaloob ng \$500,000 na iksemsyon.

BUOD NG TANTIYA NG PAMBATASANG TAGASURI SA NETONG PISKAL NA EPEKTO SA PANG-ESTADO AT LOKAL NA GOBYERNO:

- Tumaas na mga buwis sa ari-arian para sa mga pangkomersyong ari-ariang nagkakahalaga ng mahigit \$3 milyon na magkakaloob ng \$6.5 bilyon hanggang \$11.5 bilyon sa panibagong pagpopondo sa mga lokal na pamahalaan at paaralan.

PAGSUSURI NG PAMBATASANG TAGASURI

BATAYAN

Binubuwisan ng Mga Lokal na Pamahalaan ang Ari-arian.

Nagpapataw ang mga lungsod, county, paaralan, at espesyal na distrito (gaya ng distrito ng proteksyon sa sunog) ng California ng mga buwis sa ari-arian sa mga may-ari ng ari-arian batay sa halaga ng kanilang ari-arian. Tumataas ang mga buwis sa ari-arian nang halos \$65 bilyon kada taon para sa mga lokal na pamahalaang ito. Sa kabuuan, humigit-kumulang 60 porsyento ng mga buwis sa ari-arian ay napupunta sa mga lungsod, county, at espesyal na distrito. Ang natitirang 40 porsyento ay napupunta sa mga paaralan at kolehiyo ng komunidad. Ang mga bahaging ito ay iba-iba sa iba't ibang county.

Kabilang sa Ari-Arian ang Lupa, Mga Gusali, Makinarya, at Kagamitan. Nalalapat ang mga buwis sa ari-arian sa maraming uri ng ari-arian. Ang lupa at mga gusali ay nabubuwisan. Nagbabayad din ang mga negosyo ng mga buwis sa ari-arian sa halos lahat ng ibang bagay na pag-aari ng mga ito. Kabilang rito ang kagamitan, makinarya, mga computer, at muwebles. Tinatawag nating “kagamitan sa negosyo” ang mga bagay na ito.

Paano Kinakalkula ang Bayarin sa Buwis sa Ari-arian?

Ang taunang bayarin sa buwis sa ari-arian ng bawat may-ari ng ari-arian ay katumbas ng nabubuwisang halaga ng kanyang ari-arian na imu-multiply sa halaga ng kanyang buwis sa ari-arian. Ang karaniwang halaga ng buwis sa ari-arian ng may-ari ng ari-arian ay 1.1 porsyento.

Ang Nabubuwisang Halaga ng Lupa at Mga Gusali ay Batay sa Orihinal na Halaga ng Pagbili.

Sa taon kung kailan binili ang isang piraso ng lupa o gusali, karaniwang ang nabubuwisang halaga nito ay ang halaga ng pagbili nito. Sa bawat taon pagkatapos noon, inaakma ang nabubuwisang halaga ng ari-arian para sa pagtaas nang hanggang 2 porsyento. Kapag muling nabenta ang isang ari-arian, muling magsisimula ang nabubuwisang halaga nito sa bagong halaga ng pagbili. Ang nabubuwisang halaga ng karamihan ng mga lupa at gusali ay mas mababa kaysa sa halaga kung magkano maaaring ibenta ang mga ito. Ito ay dahil sa tumataas ang presyo kung magkano maaaring ibenta ang ari-arian nang mas mabilis sa 2 porsyento kada taon.

Ang Nabubuwisang Halaga ng Kagamitan sa Negosyo ay Batay sa Kung Magkano Ito Maaaring Ibenta. Hindi tulad ng lupa o mga gusali, binubuwisan ang kagamitan sa negosyo batay sa kung magkano ito maaaring ibenta ngayon.

Pinamamahalaan ng Mga County ang Buwis sa

Ari-arian. Tinutukoy ng mga tagatasa ng county ang nabubuwisang halaga ng ari-arian. Sinisingil ng mga tagakolekta ng buwis ng county ang mga may-ari ng ari-arian. Ipinamamahagi ng mga auditor ng county ang mga kita sa buwis sa mga lokal na pamahalaan. Gumagastos ang buong bansa at mga county ng halos \$800 milyon kada taon sa mga aktibidad na ito.

PAGSUSURI NG PAMBATASANG TAGASURI

IPINAGPATULUY

MUNGKAHI

Buwisan ang Mga Pangkomersyo at Industriyal na Lupa at Mga Gusali Batay sa Kung Magkano Sila Maaaring Ibenta.

Iniaatas ng panukalang ito na buwisan ang pangkomersyo at industriyal (pagkatapos nito ay tatawagin na lang bilang “pangkomersyo”) na lupa at mga gusali batay sa kung magkano maaaring ibenta ang mga ito sa halip na ang orihinal na halaga ng pagbili ng mga ito. Ang pagbabagong ito ay isasagawa sa paglipas ng panahon simula 2022. Hindi magsisimula ang pagbabago bago ang 2025 para sa mga ari-ariang ginagamit ng mga negosyo sa California na tumutugon sa ilang partikular na panuntunan at mayroong 50 o mas kaunting empleyado. Ang lupang pabahay at pang-agrikultura ay patuloy na bubuwisan batay sa orihinal na halaga ng pagbili nito.

Hindi Kabilang Ang Ilang Ari-ariang May Mas Mababang Halaga.

Hindi nalalapat ang pagbabagong ito kung ang may-ari ay may \$3 milyon o mas mababang halaga ng pangkomersyong lupa at mga gusali sa California (iaakma para sa pagtaas kada dalawang taon). Patuloy na bubuwisan ang mga ari-ariang ito batay sa orihinal na halaga ng pagbili.

Babawasan ang Mga Buwis sa Mga Kagamitan sa Negosyo.

Babawasan ng panukala ang mabubuwisang halaga ng kagamitan ng bawat negosyo nang \$500,000 simula sa 2024. Ang mga negosyong may kagamitang mas mababa sa \$500,000 ay hindi magbabayad ng mga buwis sa mga bagay na iyon. Ang lahat ng buwis sa ari-arian sa kagamitan sa negosyo ay aalisin sa mga negosyo sa California na nakatutugon sa ilang partikular na panuntunan at may 50 o mas kaunting empleyado.

MGA EPEKTO SA PANANALAPI

Dadagdagan ang Mga Buwis sa Mga Pangkomersyong Lupa at Gusali.

Karamihan sa mga may-ari ng mga pangkomersyong lupa at gusaling nagkakahalagang mahigit \$3 milyon ay magbabayad ng mas mataas na buwis sa ari-arian. Ilan lang sa mga may-ari ng ari-ariang ito ang magsisimulang magbayad ng mas matataas na buwis sa 2022. Sa 2025, karamihan sa mga may-ari ng ari-ariang ito ay magbabayad ng mas mataas na buwis. Simula sa 2025, ang kabuuan ng mga buwis sa ari-arian mula sa mga pangkomersyong lupa at gusali ay malamang na magiging \$8 bilyon hanggang \$12.5 bilyon na mas mataas sa karamihan ng taon. Ang halaga ng pangkomersyong ari-arian ay maaaring magbago nang ilang beses bawat taon. Nangangahulugan itong ang halaga ng tumaas na buwis sa ari-arian ay maaari ring magbago nang ilang beses bawat taon.

Bababa ang Mga Buwis sa Mga Kagamitan sa Negosyo. Ang mga buwis sa ari-arian sa mga kagamitan sa negosyo ay malamang na magiging ilang daang milyong dolyar na mas mababa kada taon.

Perang Ibinukod Upang Bayaran ang Mga Gastusin ng Panukala. Nagbubukod ng pera ang panukala para sa iba't ibang gastusing ginawa ng panukala. Kabilang dito ang pagkakaloob ng **ilang daang milyong dolyar kada taon** sa mga county upang bayaran ang kanilang mga gastusin sa pagpapatupad ng panukala. Daragdagan ng panukala ang dami ng trabaho na gagawin ng mga tagatasa ng county at maaaring mangailangan ng mga pagbabago sa kung paano nila ginagawa ang kanilang trabaho. Maaaring magkaroon ng mga gastusin ang mga county mula sa panukala bago magkaroon ng bagong pera upang mabayaran ang mga gastusing ito. Magpapautang ng pera ang estado sa mga county upang mabayaran ang mga panimulang gastusing ito hanggang sa magkaroon ng bagong kita sa buwis sa ari-arian.

Bagong Pagpopondo para sa Mga Lokal na Pamahalaan at Paaralan. Sa kabuuan, \$6.5 bilyon hanggang \$11.5 bilyon kada taon sa mga bagong buwis sa ari-arian ang mapupunta sa mga lokal na pamahalaan. 60 porsyento ang mapupunta sa mga lungsod, county, at espesyal na distrito. Ang bahagi ng pera ng bawat lungsod, county, o espesyal na distrito ay magdedepende sa maraming bagay, kabilang ang halaga ng mga bagong buwis na babayaran ng mga pangkomersyong ari-arian sa komunidad na iyon. Hindi gagarantiyahan ng bagong pera ang lahat ng pamahalaan. Ang ilan sa mga rural na lugar ay maaaring mawalan ng pera dahil sa mas mabababang buwis sa kagamitan sa negosyo. Ang natitirang 40 porsyento ay magdadagdag ng pagpopondo para sa mga paaralan at kolehiyo ng komunidad. Ang bahagi ng pera ng bawat paaralan o kolehiyo ng komunidad ay kadalasang nakabatay sa kung gaano karaming estudyante ang mayroon ang mga ito.

Bumisita sa <http://cal-access.sos.ca.gov/campaign/measures/> para sa listahan ng mga komite na pangunahing binuo upang suportahan o tutulan ang panukalang ito.

Bumisita sa <http://www.fppc.ca.gov/transparency/top-contributors.html> upang makita ang nangungunang 10 tagaambag ng komite.

Kung gusto ninyo ng kopya ng buong teksto ng panukalang ito ng estado, pakitawagan ang Kalihim ng Estado sa (800) 339-2957 o maaari kayong mag-email sa vigfeedback@sos.ca.gov at libreng magpapadala sa inyo ng kopya sa pamamagitan ng koreo.